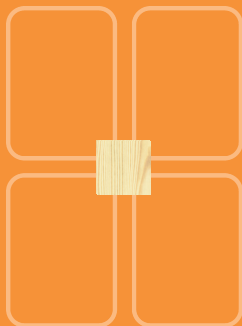

Håndværker- & Brugervejledning

GÆLDENDE FOR DVV-MÆRKEDE
VINDUER OG YDERDØRE I TRÆ

INDHOLDS

fortegnelse

Det sikre valg	3
VinduesIndustrien	4
Modtagelse og opbevaring	4
Montering, fastgørelse og fugning	5
Funktion og betjening	8
Tophængt vindue	9
Topstyret vindue	9
Topvende vindue	10
Sidehængt vindue	10
Sidebundhængt vindue	11
Sidesving vindue	11
Facadedør	12
Terrassedør	12
Sidebundhængt dør	13
Hæveskydedør	13
Skydekipdør	13
Vedligehold, rengøring og smøring	14
Udluftning af boligen	16
DVV Garantien	18
DVV-mærkede elementer	21
Bilag 14	22

DET SIKRE *valg*

Tillykke med dit valg af DVV-mærkede vinduer og yderdøre fra et medlem af Vindues-Industrien.

Ved køb af DVV-mærkede vinduer og yderdøre fra et medlem af VinduesIndustrien er du sikret elementer af kontrolleret kvalitet, men skal funktionen på kort og langt sigt være tilfredsstillende, er det vigtigt at elementerne monteres og vedligeholdes efter forskrifterne.

Korrekt montering og vedligehold er vigtig

Følg monteringsvejledningen i denne folder.

Skulle der være tvivl om elementernes montering, bør du kontakte vinduesproducenten

for at få de nødvendige anvisninger.

I modsat fald kan fejl ved monteringen give anledning til funktionsproblemer, og den slags problemer vil ikke være dækket af garantien på elementerne.

Følges denne vejledning, og foretages arbejdet af fagfolk med erfaring i montering af vinduer og yderdøre, så er du bedst sikret - også med hensyn til elementernes funktion.

Med regelmæssigt vedligehold og korrekt behandling efter vejledningen er du sikret glæden over dine nye kvalitetsprodukter mange år frem.

VINDUES INDUSTRIEN

Inge Lehmanns Gade 10 · DK-8000 Århus C
Tlf. +45 8620 5010

info@vinduesindustrien.dk · www.vinduesindustrien.dk

VINDUESINDUSTRIEN

VinduesIndustrien, der blev stiftet i 1977, er en brancheforening for omkring 55 danske producenter af vinduer og yderdøre.

VinduesIndustrien's overordnede formål er at varetage branchens fælles interesser, og herunder er brugernes sikkerhed ved køb af vinduer og yderdøre højt prioriteret.

En anden væsentlig opgave i VinduesIndustrien er arbejdet med de Tekniske Bestemmelser for DVV-mærkede elementer, der er grundlag for den

kvalitetskontrol der gennemføres 1-2 gange årligt på virksomhederne af et uvildigt organ.

Det bedst mulige grundlag for fremstilling af vinduer og yderdøre sikres ved jævnlig opdatering af de Tekniske Bestemmelser. Det gælder primært funktion og levetid under stadig større hensyntagen til energi- og miljømæssige forhold.

Vil du vide mere, så klik ind på www.vinduesindustrien.dk

MODTAGELSE

og opbevaring

Ved aflæsning og videre håndtering af elementerne skal det sikres, at der anvendes hjælpemidler og metoder, som ikke medfører skader på elementerne.

Køber skal ved modtagelsen kontrollere, at leverancen er i overensstemmelse med aftalegrundlaget, samt at der ikke forekommer åbenbare mangler eller fejl (f.eks. transport-skade) ved elementerne. Skulle der være anledning til reklamation, skal leverandøren straks underrettes herom.

Mærkater og korkbrikker på ruder bør fjernes indenfor en kortere periode (1-2 uger) efter modtagelsen.

Evt. hjørnebeskyttere, afdækningsfolie eller anden beskyttende emballage må først fjernes i forbindelse med elementernes montering.

Ved udendørs opbevaring skal elementerne placeres på strøer eller paller, så de er friholdt fra underlaget.

Elementerne skal beskyttes mod nedbør og tilsmudsning ved en stabil afdækning. Der skal samtidig være mulighed for ventilation omkring elementerne, så risikoen for kondensdannelse under afdækningen begrænses.

Separate ruder bør opbevares under tag.

MONTERING

fastgørelse og fugning

Generelt

En korrekt montering er væsentlig i relation til elementernes funktion og levetid.

Derfor bør arbejdet udføres af fagfolk med erfaring i montering af vinduer og yderdøre.

De efterfølgende anvisninger behandler nogle hovedpunkter vedrørende monteringsarbejdet, men ikke alle detailforhold, som kan være af betydning i forbindelse med monteringen.

Ved leveringen vil ruder normalt være monteret i elementerne, men f.eks. ved "faste karme" skal ruderne oftest isættes efter elementernes montering. Denne rudemontering skal foretages i henhold til Tekniske Bestemmelser for DVV.

Ved selve elementmonteringen vil de fleste elementtyper være hensigtsmæssigt at aftage vindues-/dørrammen under den første del af arbejdet med karmmonteringen.

Montering

Karmen placeres normalt i "murhullet" med ensartet fugebredde ved side- og overkarm under hensyntagen til bundkarmens niveau i forhold til sålbænk/gulvplan.

Den fri afstand (fugebredden) mellem karm og omgivende

"murværk" bør normalt være ca. 12 mm.

Det anbefales at vindues-/dørelementet placeres med en tilbagetrækning på 4-5 cm fra "murværkets" yderside, hvilket giver en vis beskyttelse mod vejrliget.

I hængselsiden skal karmen være i lod på både bred- og smalside. Karmen skal i øvrigt justeres og fastholdes, så der opnås korrekt anslag og den foreskrevne luft hele vejen mellem ramme og karm.

Fastgørelse

Vinduer og yderdøre skal altid fastgøres til de omgivende bygningsdele med mekaniske midler som karmskruer/-dybler eller beslag.

Fælles for de fastgørelsesmetoder, der kan vælges, er - uanset metode - at alle horisontale som vertikale kræfter fra både ydre påvirkninger samt egenvægt skal kunne overføres.

Hvis du vælger fastgørelse til skalmuren, skal vinduer og yderdøre fastgøres til de omgivende bygningsdele med mekaniske midler, såsom karmskruer/-dybler eller beslag.

Hvis du vælger fastgørelse til bagmur inden skalmuring, skal det ske med specialbeslag.

Efterfølgende skal der ske fastgørelse til skalmuren, og karmen justeres inden fastgørelsen, så der opnås korrekt anslag og den foreskrevne luft hele vejen mellem ramme og karm.

Ved anvendelse af opskummende materiale til "stopning" mellem udvendig karmflade og omgivende "murværk" skal der også foretages den samme mekaniske fastgørelse, som angivet i det følgende.

Anvendes der ved de enkelte fastgørelsespunkter et fastgørelsesmiddel (karmskrue/-dybel eller beslag), der sikrer karmens fiksering i "murhullet", kan fastgørelsen ske uden blivende underlag.

Ved andre fastgørelsesmidler skal anvendes et fast og blivende underlag af et fugtstabilt materiale, som f.eks. vandfast krydsfinér eller kunststof – evt. suppleret med murpap.

Blivende underlag må dog aldrig anvendes ved overkarm på brede elementer, som f.eks. hæveskydedøre, hvor der kan være risiko for belastning fra den ovenliggende konstruktion.

Vindues- og dørelementer må generelt ikke blive belastet af andre bygningsdele.

Afstanden mellem fastgørelsespunkter må generelt ikke overstige 90 cm – jf. fig. 1.

Fig. 1

Fastgørelsesmidler som karmskrue/-dybler placeres normalt i karmfalsen – jf. fig. 2.

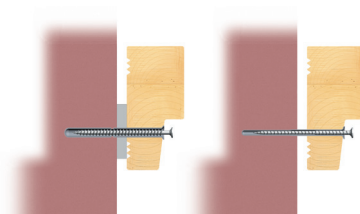

Fig. 2

Specielt for vinduer

Ved elementbredde under 120 cm kan fastgørelse i over- og underkarm undlades. Ved bundkarmens yderste ender skal der være en blivende opklodsning, og for elementer med lodposte skal der ligeledes under disse være en blivende opklodsning under bundkarmen – jf. fig. 3. Opklodningsmaterialet skal være som angivet for blivende underlag.

Specielt for døre

I hængselsiden placeres øverste og nederste fastgørelses-

Fig. 3

middel tæt på de respektive hængsler.

Ved bundkarmens yderste ender skal der være en blivende opklodsning, og ved brede døre anbefales en blivende opklodsning midt under bundkarmen – jf. fig. 4.

Ved 2-fløjede døre, med eller uden midterpost, skal der under posten/fløjsamlingen være en blivende opklodsning under bundkarmen. Opklodningsmaterialet skal være som angivet for blivende underlag.

I lukkesiden skal der være et blivende underlag bag låseblikket – jf. fig. 4. Dette underlag har primært en indbrudshæmmende funktion.

Fig. 4

Fugning

Fugearbejdet (kalfatringsfuger) udføres som beskrevet for det aktuelle projekt eller efter de anvisninger, der er udarbejdet af Fugebranchens Samarbejds- og Oplysningsråd, FSO: www.fugebranchen.dk

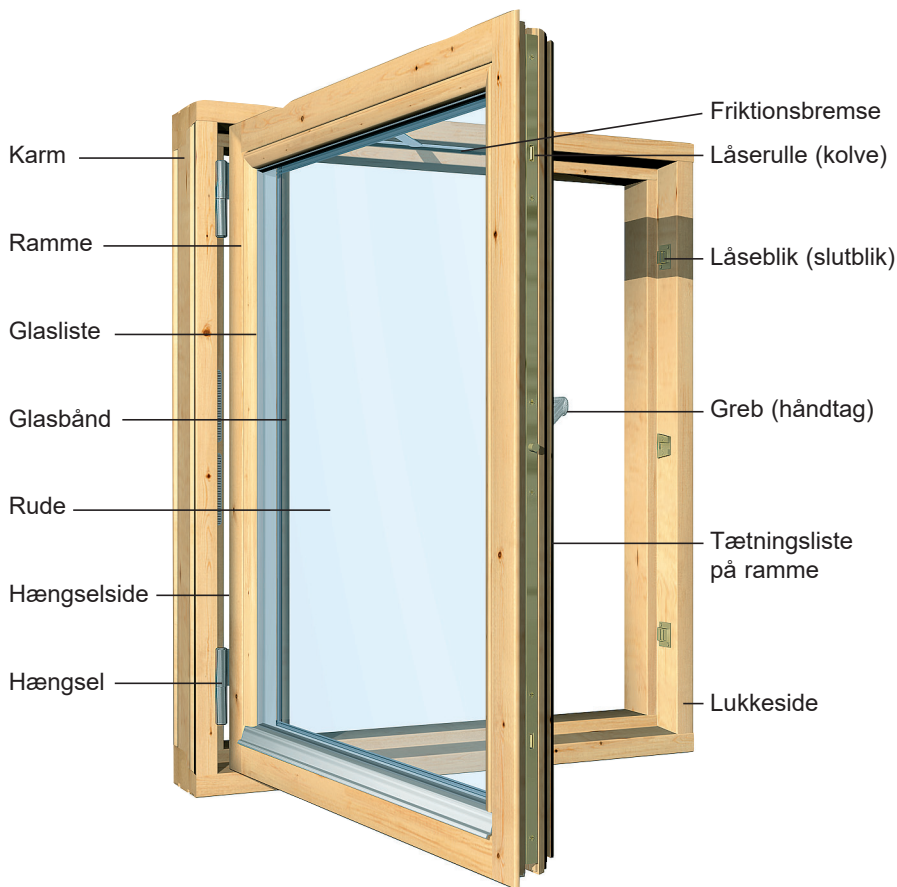
Ved arbejdet med isoleringsmaterialet (stopningen) må der ikke ske en komprimering af materialet, der medfører krumning af karmdelene.

Anvendes der opskummende materiale til isolering, skal karmen afstives, indtil skumprocessen er helt afsluttet, eller det skal på anden måde sikres, at karmdelenes rethed bevares.

Ved udvendig side skal der altid afsluttes med en beskyttende afdækning i form af fugemasse, fugebånd eller anden effektiv foranstaltning.

FUNKTION

og betjening

TOPHÆNGT *vindue*

Topbeslag (hængsler) findes i forskellige typer, der alle har et fast "omdrejningspunkt" nær ved rammens overkant. Ved åbning udskydes rammens nederste del, mens den øverste del bevarer sit niveau.

Betjening sker normalt med et greb, der er placeret midt på underrammen.

Rammen kan fastholdes i en ventilationsstilling, der foruden giver en åbning på 1-2 cm.

Vinduet kan være forsynet med udskyderstang/vinduesholder til fastholdelse af rammens stilling ved større åbning.

Det tophængte vindue er en type, der i stort omfang er afløst af det topstyrede vindue - jf. det efterfølgende.

TOPSTYRET *vindue*

Vinduets "hængsler" (topstyringsbeslag) er monteret i rammens/karmens øverste sider, og ved åbning udskydes rammens nederste del, mens den øverste rammedel samtidig bevæger sig lidt ned.

Betjening sker med et greb, der er placeret midt på underrammen.

Ved åbning kan rammen fastholdes i en ventilationsstilling, der foruden giver en åbning på 1-2 cm.

Ved større åbning styres rammen af friktionsbremsere i topstyringsbeslagene. "Bremsekraften" kan ved enkle operationer justeres, og det skal i den forbindelse sikres, at friktionen er den samme i begge sider. Det skal bemærkes, at friktionsbremsen ikke sikrer rammens stilling under større vindbelastning.

TOPVENDE *vindue*

Med topvendebeslag kan vinduesrammen udskydes og vendes helt rundt uden for karmen. Herved kan rudens udvendige side også pudses indefra.

Rammens betjening sker med et greb midt i underrammen, og ved en åbning på 1-2 cm kan rammen fastholdes i en ventilationsstilling.

Topvendebeslag vil ofte være forsynet med børnesikring, der hindrer, at rammen åbnes mere end ca. 10 cm. Når rammen vendes helt rundt, sker

der en fastholdelse i pudsestillingen.

Rammen kan i øvrigt åbnes til en vilkårlig vinkel, men det skal bemærkes, at rammens stilling da ikke er sikret ved større vindbelastning eller anden påvirkning.

SIDEHÆNGT *vindue*

Hængselstypen kan være forskellig, men funktionen er den samme for alm. sidehængte vinduer.

For ældre vinduestyper (dannebrog- og bondehusvinduer) anvendes der normalt anverfere som lukkebeslag, mens rammen ved ca. 90° åbning kan fastholdes af stormjern.

Nyere vinduestyper betjenes med et enkelt greb i rammens lukkeside, og i åben stilling kan rammen være styret af en friktionsbremse. Det skal bemærkes, at friktionsbremsen ikke sikrer rammens stilling under større vindbelastning.

SIDEBUNDHÆNGT *vindue*

Det sidebundhængte vindue (også kaldet dreje-kip) er et indadgående vindue der, som navnet siger, har både en side- og bundhængt funktion.

Den sidehængte funktion udnyttes primært i forbindelse med pudsning af rudens udvendige side, mens den bundhængte funktion anven-

des ved den daglige ventilation og udluftning.

Rammen betjenes med et greb i siderammen, og i lukket tilstand vender grebet nedad. Afhængig af beslagfabrikat opnås den ene funktion ved at dreje grebet til vandret stilling og den anden funktion ved drejning til lodret stilling.

Ofte vil der ved en 45° mellemstilling være mulighed for fiksering af rammen i den bundhængte stilling, der giver en 1-2 cm ventilationsspalte ved rammens overkant.

Ved fuld "kipning" i den bundhængte stilling vil der for oven være en åbning af størrelsesorden 10 cm - dog ret afhængig af rammehøjden.

SIDESVING *vindue*

Med sidesvingbeslag kan rammen åbnes og "svinges" ca. 90° - i nogle tilfælde ca. 180° - så rudens udvendige side kan pudses indefra.

Rammen lukkes med anverfere eller betjenes med et greb midt på siderammen. Ved en åbning på 1-2 cm kan rammen

med grebbetjening fastholdes i en ventilationsstilling.

Ved andre åbningsvinkler kan rammen være styret af en friktionsbremse, men det skal bemærkes, at det ikke sikrer rammens stilling under større vindbelastning.

FACADE

dør

Facadedøre kan være udadgående eller indadgående (indadgående er mest almindeligt i Danmark).

Normalt vil en facadedør være forsynet med 3 lukkepunkter i grebsiden, hvor det midterste lukkepunkt er virksomt ved normal betjening af grebet.

Det nederste og øverste lukkepunkt aktiveres ved at løfte grebet opad, og herefter kan døren aflåses.

Der findes et stort antal af typer og modeller af facadedøre, hvis detaljer må drøftes nærmere i den konkrete købs-situation.

TERRASSE

dør

Terrassedøre kan være udadgående eller indadgående døre, der er udført som rammedøre med rude(r) og evt. fyldning.

En terrassedør har normalt 3 lukkepunkter i grebsiden, der alle aktiveres ved en 90° drejning af det indvendige greb.

Efter åbning kan døren være styret af en friktionsbremse, men det skal bemærkes, at friktionsbremsen ikke sikrer

dørrammens stilling under større vindbelastning.

SIDEBUNDHÆNGT *dør*

Funktion og betjening for en sidebundhængt dør (terrasse- eller altandør) er principielt som beskrevet for sidebundhængt vindue.

HÆVESKYDE *dør*

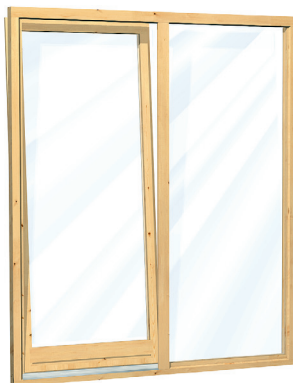
Et hæveskydedørsparti består af en fast og en "skydende" halvdel. Ved en drejning af dørens greb hæves og frigøres dørrammen fra indgreb med karmen, og rammen kan herefter skydes forbi partiets faste del.

Ved lukning og låsning skal det sikres, at dørgrebet er helt tilbage i låseposition (lodret stilling).

SKYDEKIP *dør*

Den overordnede funktion er som for en hæveskydedør. For skydekipdøren begynder funktionen imidlertid med, at dørrammen frigøres og "kippes" fra karmen. Herefter udskydes rammen forinden, og efterfølgende skydes rammen forbi partiets faste del.

Ved lukning og låsning skal det sikres, at grebet er helt tilbage i låseposition.

VEDLIGEHOOLD

rengøring og smøring

Generelt om vedligehold

Der skal for vinduer og yderdøre i alle materialekategorier foretages et almindeligt vedligehold, der omfatter rengøring og smøring samt kontrol af tætningslister og glasbånd.

Rengøring

Afhængig af orientering og placering vil der ske tilsmudsning af udvendige ramme- og karmflader. Rengøring heraf bør ske med passende mellemrum, og det foretages normalt i forbindelse med rudepudsning, hvor ramme- og karmflader afvaskes med vand tilsat sulfofrit rengøringsmiddel. Efterfølgende aftørres flader og kanter.

Smøring

Der bør mindst en gang om året foretages smøring af alle bevægelige dele ved hængsler og lukke- og låsebeslag. Specielt er det vigtigt, at bevægelige nitteforbindelser ved f.eks. vendebeslag renholdes og smøres mindst én gang om året.

Ved rene metalforbindelser smøres med syrefri olie, der kan påføres med oliekanne, injektionssprøjte eller fra spraydåse med tyndt rør.

Ved bevægelige forbindelser

mellem metal og kunststof smøres med stearin eller specielt glidemiddel efter leverandørens anvisning. Sådanne forbindelser forekommer ved glideskinner af forskellig type, og det er vigtigt for funktionen, at der også sikres renholdelse af skinnernes glideflader m.v.

Tætningslister og glasbånd

Sammen med den årlige smøring bør foretages eftersyn af tætningslister og glasbånd.

For tætningslister kontrolleres, at deres position og fastholdelse er i orden, samt at listerne fortsat opfylder deres tætningsfunktion. Ved de fleste elementtyper er det en enkel operation at af- og genmontere tætningslisterne, og det bør så vidt muligt altid ske i forbindelse med vedligehold af en evt. overfladebehandling.

Tætningslister må aldrig overmales!

For glasbånd kontrolleres, at båndenes position og komprimering fortsat giver sikkerhed for tæthed, ligesom hjørnesamlinger skal være helt tætte. Glasbåndenes komprimering kontrolleres nemmest med et tyndt søgerblad - evt. et barberblad - der skal møde

modstand ved indføring mellem glasfladen og glasbåndet.

Vedligehold af overfladebehandling

Elementer med udvendige overflader af træ skal altid have en overfladebehandling, hvis primære funktion er at sikre mod skadelige fugtvariationer i træmaterialet.

Vedligehold af overfladebehandlingen skal ske, når der er tegn på svigt af behandlingens vandafvisende funktion.

På elementer med dækkende eller halvtransparent behandling vil tegn på svigt ved behandlingen normalt først optræde på bundglaslister af træ, ved de nederste ender af sideglaslisterne samt ved de nederste rammehjørner. Disse svigt vil oftest være revnedannelse ved endetræ og begyndende afskalning.

Behov for vedligehold af overfladebehandlingen er meget afhængig af elementernes indbygning og geografiske orientering, mensom "tommelfingerregel" kan regnes med 5-10 års intervaller.

Vedligehold bør altid udføres efter nærmere anvisninger fra vinduesproducenten.

Ved oliebehandlede elementer

af hårdtræ vil tegn på svigt ved overfladebehandlingen normalt vise sig som misfarvning af træet i de udsatte områder, der er angivet under malede elementer.

For at hindre misfarvning af hårdtræelementer er det vigtigt, at overfladebehandlingen forbliver vandafvisende. Dette kan betyde, at der efter leveringen er behov for vedligehold med et halvt års interval, mens der senere foretages genbehandling med 1-2 års intervaller.

Vedligehold af oliebehandling bør altid foretages med et produkt og efter en metode, som anbefales af vinduesproducenten.

Kystnære områder

I kystnære områder med høj saltkoncentration er der en forøget risiko for korrosionsangreb på alle metalkomponenter. Her er der behov for en hyppigere rengøring og vedligeholdelse, d.v.s. afvaskning af alle overflader, samt smøring af bevægelige dele lidt oftere end normalt. På metal- og plastoverflader kan med fordel benyttes samme midler som anvendes til bilens lak.

UDLUFTNING af boligen

Nye vinduer vil normalt være meget lufttætte, og der er derfor behov for en mere systematisk udluftning af boligen, end tilfældet er ved ældre, utætte vinduer.

Myndighedskrav

I BR15 er der for opholdsrum fastsat følgende bestemmelse:

I ethvert opholdsrum såvel som i boligen totalt skal der være en udelufttilførsel på mindst 0,3 l/s pr. m² opvarmede etageareal. Indeluft skal fjernes gennem udsugning i køkken, baderum, wc-rum, bryggers og lignende rum, i enfamiliehuse eventuelt gennem naturlig ventilation.

For at opfylde denne bestemmelse er som vejledning i BR15 angivet følgende for opholdsrum:

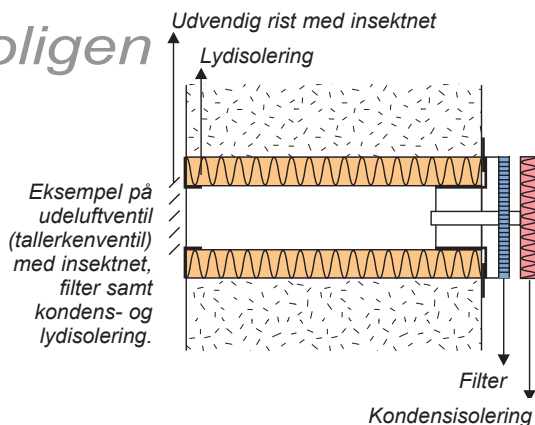
Tilførsel af udeluft

Oplukkeligt vindue, lem eller yderdør og ved naturlig ventilation:

Åbningsarealet til det fri kan evt. bestemmes ud fra en ventilationsteknisk beregning.

Ved mekanisk udsugning: Åbningsarealet til det fri kan evt. bestemmes ud fra en ventilationsteknisk beregning.

For andre rum (køkkener, bade- og wc-rum m.fl.) henvises til de specifikke vejledninger i BR15.

Udeluftventiler

Det har i mange år været sædvanligt at indbygge udeluftventiler i vinduernes overramme/karm, hvilket nok er blevet betragtet som "den nemmeste løsning".

På Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside findes under BR15 en beskrivelse af forskellige typer af udeluftventiler samt en vurdering af deres funktion.

Ifølge denne vurdering har de ventiltyper, der anvendes til indbygning i vinduer, ikke den optimale funktion, og som en bedre løsning peges på anvendelse af tallerkenventiler, der indbygges i ydervæggen - jf. den ovenstående figur.

Råd om udluftning

I SBI-anvisning 76 er givet nogle praktiske leveregler med hensyn til boligens udluftning. Anvisningen (5. udgave, 1997) er gengivet på den følgende side.

Undgå fugtskader - luk vinduet op!

Luften i en lejlighed kan hurtigt blive for fugtig som følge af fx madlavning, vask, badning og vanding af pottedplanter. Den fugtige luft kan være årsag til fugtskader (mugpletter) og til sundhedsskadelige påvirkninger (husstovmider).

Mange tror, at en lejlighed "ventilerer sig selv", men det er sjældent tilfældet. Beboerne må derfor selv sørge for, at der udluftes tilstrækkeligt til at fjerne den fugt, der opstår i lejligheden.

I nyere ejendomme findes normalt et mekanisk ventilationsanlæg, som fjerner luften fra køkken og bad gennem udsugningsventiler i eller nær loftet. Disse skal være åbne og holdes rene for at virke effektivt. Ofte findes også udeluftventiler i eller nær ved vinduerne. Herfra kommer den luft, som senere suges ud gennem køkken og bad. Disse ventiler bør altid holdes åbne.

I ældre ejendomme med "trækruder" - små ventilationsruder - kan det være nødvendigt altid at have dem på klem for at få nok friskluft.

HUSK: LUFT SÅ MEGET UD, AT DER IKKE KOMMER DUG PÅ RUDERNE.

Selv om der skal spares på varmen, må spareiveren ikke føre til fugtig rumluft og dårlig luftkvalitet. Heldigvis koster opvarmning af rimelige mængder friskluft ikke de store penge.

Der opstår færrest fugtproblemer, hvis alle rum holdes nogenlunde ensartet opvarmede.

I nyopførte lejligheder kan der forekomme byggefugt. Udluft derfor særligt meget i det første års tid efter indflytning i en ny lejlighed.

Vinduesudskiftning eller anbringelse af tætningslister på døre eller vinduer kan gøre en lejlighed så tæt, at der er behov for flere udluftninger end før.

Især hvor der ryges, er det en god idé altid at holde udeluftventiler åbne eller at lade "trækruder" stå på klem.

Kontakt i øvrigt straks vicevært eller inspektør, hvis der opstår fugtproblemer. Fejl er lettest at afhjælpe, hvis der gribes ind med det samme.

HUSK: ET GODT INDEKLIMA FORUDSÆTTER GOD VENTILATION.

i opholdsrum

- Luft ud et par gange om dagen eller benyt udeluftventiler, hvis sådanne findes.
- Hvis ruderne begynder at dugge, så sørg for mere udluftning
- Luk ikke helt for varmen i rum, som ikke benyttes.
- Anbring ikke skabe eller større møbler helt tæt op mod en ydervæg - rumluften skal kunne cirkulere bagom, ellers kan der komme mugpletter på væggen.

i soverum

- Luft ud og sørg for, at sengetøjet bliver luftet hver morgen.
- Vend madrasserne af og til.
- Lad ikke soverum være helt uopvarmede.
- Hvis ruderne dugger, så sørg for bedre udluftning til det fri eller eventuelt til boligens andre rum.

i køkken

- Tilstop eller luk aldrig aftræksåbning eller udsugningsventil.
- Luk helt op for udsugningsventil eller lad køkkenventilator eller emhætte køre for fuld kraft under madlavning.
- Læg låg på gryder under madlavning, så kommer der ikke så megen fugtighed ud i køkkenet.
- Luft godt ud under og efter madlavning.

i baderum

- Tilstop eller luk aldrig aftræksåbning eller udsugningsventil.
- Undgå så vidt mulig tøjvask og især tøjtørring i lejligheden - men kan det ikke undgås, så benyt baderummet og sørg for god udluftning.
- Luft godt ud efter badning.
- Afkast af varm og fugtig luft fra tørretumbleren bør føres direkte til det fri.

§ 1. FORMÅL

1.1 Garantierklæring omfatter en garantierklæring (i det følgende benævnt "Garantierklæringen") afgivet af nedenstående DVV-certificerede virksomhed (i det følgende benævnt "Garantigiveren"), samt en garantiordning (i det følgende benævnt "Garantiordningen") afgivet af VinduesIndustrien under Dansk Vindues Verifikation (i det følgende benævnt "DVV").

1.2 Garantierklæringens og Garantiordningens formål er at sikre købere af DVV-mærkede vinduer og/eller yderdøre (i det følgende benævnt "Forbrugeren"), til Forbrugers privatebolig, det være sig én- eller to-familieboliger, ejerlejligheder, andelsboliger eller sommerhuse samt privatbolig i forbindelse med blandet bolig- og erhvervsjendomme, herunder stuehuse til landbrug, og derved skabe tillid og tryghed hos Forbrugeren.

1.3 Garantien giver Forbrugeren rettigheder overfor Garantigiveren, samt under visse betingelser sikrer Forbrugeren under Garantiordningen.

1.4 Garantien indskrænker på intet punkt de rettigheder Forbrugeren i henhold til aftale og/eller lovgivning har mod sin leverandør/-entreprenør eller mod Garantigiveren.

§ 2. DÆKNINGSPERIODE FOR GARANTIERKLÆRING/-GARANTIORDNING (REKLAMATION)

2.1 Såfremt Forbrugeren indenfor en periode på 5 år fra Garantigiverens leveringstidspunkt, dog senest

3 måneder efter at manglerne er opdaget eller burde være opdaget, reklamerer over fabrikations- og/eller materialefejl, giver nærværende Garantierklæring Forbrugeren de rettigheder over Garantigiveren, som fremgår af § 4. Fabrikationstidspunktet fremgår af en mærkning på produktet. Om nødvendigt påhviler det Forbrugeren at dokumentere leveringstidspunktet.

2.2 For ruders visuelle kvalitet er reklamationsfristen 3 måneder fra ibrugtagningstidspunktet, hvilket ved nybyggerier er indflytningstidspunktet.

2.3 Reklamations skal afgives skriftligt til Garantigiveren eller til den entreprenør/leverandør, der har leveret produktet til Forbrugeren.

2.4 For at være omfattet af Garantiordningen, jfr. §g, skal Forbrugeren, ud over det i § 2.1 anførte, inden for 5 år fra Garantigiverens leveringstidspunkt have indgivet klage til Byggeriets Ankenævn.

§ 3. FORUDSÆTNINGER FOR DÆKNING EFTER GARANTIERKLÆRING

3.1 Garantierklæringen gives under følgende forudsætninger:

- At elementet er DVV-mærket.
- At elementet er monteret og vedligeholdt i henhold til Garantigiverens monterings- og vedligeholdelsesanvisning, samt beskrivelsen "Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer", der er udleveret til Forbrugeren.
- At fejlen ikke skyldes forhold, der er indtrådt efter elementet er leveret af Garantigiveren, herunder

fejl, der eksempelvis kan henføres til fejlagtig opbevaring, transport eller montage af mellemhandler/entreprenør.

- At elementet ikke er beskadiget af ydre påvirkninger fx stød, slag, bevægelser i tilstødende konstruktioner og lignende.

- At elementet ikke har været udsat for bearbejdning efter levering, fx. slibning, sandblæsning, ætsning, maling, påklæbning eller anden overfladebehandling.

- At elementets rude ikke har "påsatte" og/eller "indbyggede elementer", såsom blyruder, alarmsystem, persienner etc., der har forårsaget dug i rudens indre.

- Påklæbde "Energisprosser" på ruder ændrer ikke på garantien.

- Bevægelige dele indbygget i ruder er ikke omfattet af DVV garantien.

§ 4. DÆKNINGSOMFANG FOR GARANTIERKLÆRINGEN

4.1 Såfremt der berettiget reklameres over fabrikations- og/eller materialefejl ved elementet inden for den i § 2.1 nævnte periode, forpligter Garantigiveren sig til at udbedre fejl/mangler, alternativt at levere et nyt produkt uden beregning.

4.2 Garantigiveren dækker dog ikke, inden for denne garanti, omkostninger ved afmontering af det gamle element, samt montering af det nye element, ligesom eventuelle følgearbejder i forbindelse med udskiftning af elementet heller ikke dækkes af denne garanti.

Såfremt elementet på reklamations-tidspunktet ikke længere er i produktion, er Garantigiveren berettiget til i stedet at levere et andet tilsvarende element.

Såfremt fabrikations-/materialefejlen kan afhjælpes på forsvarlig måde ved en reparation/delvis udskiftning, kan Garantigiveren vælge denne løsning i stedet.

4.3 Ombytning/udskiftning af enkeltdele eller reparation medfører ikke forlængelse af den oprindelige garantiperiode.

§ 5. FORUDSÆTNINGER/VILKÅR FOR DÆKNING EFTER GARANTIORDNING

5.1 Ud over de i § 3 nævnte forudsætninger for dækning under Garantierklæringen, skal følgende forudsætninger være opfyldt/følgende vilkår gælder for dækning iht. Garantiorrdningen, jfr. § 6:

- At Garantigiveren ikke efterlever ankenævnsafgørelsen inden for den af ankenævnet fastsatte frist, jfr. § 2.4.

- At Forbrugeren indbringer sagen for DVV inden 6 måneder fra udløbet af den frist for efterlevelse, der er fastsat i ankenævnskendelsen.

- At Forbrugeren medvirker til en fyldestgørende oplysning af sagen og redegør for sit økonomiske mellemværende med den Garantigiver, der oprindeligt leverede vinduet og/eller yderdøren.

- At Forbrugeren accepterer, at DVV rekvirerer kopi af sagens akter i Byggeriets Ankenævn, respektive får tilstillet sagsakter fra domstols- eller voldgiftsafgørelse.

- At DVV kan nægte udbetaling i det omfang Garantigiver har et tilgodehavende hos Forbrugeren, uanset om dette stammer fra en senere byggesag eller fra andet kontraktforhold mellem parterne.

I tilfælde af uenighed om beløbets opgørelse og retsgrundlag, er DVV berettiget til at tilbageholde en even-

tuel udbetaling, indtil der er truffet en retslig afgørelse, indgået forlig eller lignende.

- At Forbrugeren accepterer, at DVV kan kræve det udbetalte beløb tilbagebetalt helt eller delvist, hvis de oplysninger som Forbrugeren har afgivet ikke er korrekte eller fuldstændige.

- At DVV indtræder i enhver henseende i Forbrugers krav mod Garantigiver, der oprindelig leverede vinduet og/eller yderdøren.

- At såfremt Garantigiver er gået konkurs, afgået ved døden eller på anden måde er afskåret fra at deltage i procesforløbet, kan DVV lade en sagkyndig udpege til at fastslå omfanget af eventuelle fejl og mangler samt omkostningerne for afhjælpning.

§ 6. DÆKNINGSOMFANG FOR GARANTIORDNINGEN.

6.1 DVV Garantiorrdningen dækker mangler ved DVV-mærkede vinduer og yderdøre, monteret i ejendomme beliggende i Danmark, eksklusiv Færøerne og Grønland. Dækningen herfor er maksimalt kr. 10.000,- inkl. moms pr. komponent/enhed.

6.2 Forbrugeren kan maksimalt få dækket det beløb, som det i afgørelsen, jfr. § 5.1, jfr. § 2.4 pålægges Garantistilleren at betale til udbedring af mangler. DVV Garantiorrdningen dækker med maksimalt kr. 200.000,- inkl. moms pr. leverance.

6.3 Den årlige maksimale dækningssum for DVV Garantiorrdningen udgør kr. 5.000.000,- heraf dog maksimalt kr. 1.000.000,- pr. sikret Garantigiver. Disse beløb udgør summen af anmeldelser over for

DVV Garantiorrdningen i et kalenderår med tillæg af de sager, der kunne være anmeldt det pågældende kalenderår som følge af at fristen i henhold til ankenævnskendelsens efterlevelse er udløbet, jf. § 5.1.

6.4 Der ydes ikke dækning for tab, der alene kan henføres til særligt forpligtende garanti-tilsagn fra Garantigiver. Der gives ikke dækning for tab opstået som en følge af den primære mangel, idet beskadigede indboeffekter og beskadiget løsøre m.v. ikke dækkes. Der ydes endvidere ikke dækning for Forbrugers indirekte tab, f.eks. udgifter til flytning, opmagasinering af møbler, sagsomkostninger m.v.

§ 7. FREMGANGSMÅDE VED BEHANDLING OG VILKÅR FOR BETALING UNDER GARANTIORDNINGEN

7.1 Dersom Garantigiver ikke efterlever en pligt til mangelahjælpning, jf. § 5.1, jfr. § 2.4, kan Forbrugeren indbringe sagen for DVV, der meddeler Forbrugeren, om dækning under ordningen vil kunne finde sted. I bekræftende fald kan Forbrugeren herefter entrere med en anden DVV-producent med henblik på afhjælpning af manglerne. Tilsagnet fra DVV er gældende i 6 måneder fra meddelelsen.

DVV kan på Forbrugers skriftlige begæring i særlige tilfælde meddele individuelt tilsagn om forlængelse af fristen. Såfremt der ikke senest 3 år efter tilsagnets meddelelse er gjort brug af dette, er det i alle tilfælde bortfaldet og ikke længere gældende.

7.2 Udbetaling fra DVV Garantiordningen sker direkte til den producent, der har forestået afhjælpningen. Dersom Forbrugeren allerede har betalt for afhjælpningen, sker godtgørelsen til Forbrugeren på de i § 6 gældende vilkår. Der opkræves ikke gebyr for sagens behandling hos Forbrugeren.

7.3 Det er en betingelse for dækning:

- at afhjælpning/omlevering sker af en DVV-godkendt producent.
- udbetaling først sker, når regning for afhjælpning/omleveringen foreligger.

Nærværende garantierklæring, der er anmeldt til Konkurrencerådet, er senest revideret den 1. januar 2016

DVV-MÆRKET

*er din sikkerhed for garanti,
kvalitet og holdbarhed*

DANSK VINDUES
VERIFIKATION

DVV-mærkede vinduer og yderdøre betyder, at vinduesproducenten er underlagt en uvildig fabrikskontrol 1-2 gange om året.

Her kontrolleres om virksomhedens kvalitetsstyring og færdige elementer opfylder de krav til fx konstruktion, ydeevne, materialer og overfla-

der, som er specificeret i de Tekniske Bestemmelser for DVV.

DVC Produktcertificering er det uvildige kontrolorgan, der kontrollerer virksomhederne.

Se de certificerede virksomheder på www.dvv.dk

BILAG 14

Forventet udfald af industrielt overfladebehandlede træelementer

Virksomheder tilsluttet DVC udfører en overfladebehandling på træelementer, der minimum giver følgende udfald: (Terminologi ifølge Malerfagligt Behandlings-Katalog, Teknologisk Institut).

Alle flader er behandlet, men lagtykkelsen kan ikke forventes ens overalt.

	Forventet udfald	Funktions-klasse*	Kommentarer
Synlige flader ved lukket element	DLGU**	III	Lagtykkelsens middelværdi > 60 µm (80 µm)
Synlige flader ved åbent element	DG***	III	Overfladen skal være ikke sugende
Ikke synlige overflader (mod mur)			Intet krav

Henvisninger:

* Funktionsklasse
III

Eksempler:

Syd- og vestvendte bygningsdele med skiftende fugtpåvirkning eller trafikforurening eller anden aggressiv påvirkning.
Se desuden supplerende udfaldsbeskrivelse.

** Dækket, lukket, glat og udfyldt flade (DLGU)

Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på. Porer er lukkede. Huller, revner og samlinger er lukkede og udfyldte. Ujævnhed hidrørende fra underlaget kan forekomme. Hårdtræ er undtaget fra krav om udfyldt flade.

*** Dækket og glat flade (DG)

Flader, kanter og false står ensartede i kulør og glans samt er glatte at føle på. Ujævnhed, åbne porer, huller, revner og samlinger hidrørende fra underlaget kan forekomme.

Supplerende udfaldsbeskrivelse

Generelt må det accepteres, at træ er et naturmateriale, der ofte er meget inhomogent. Der vil derfor forekomme struktur- og glansvariationer, vindridser og andre normale trævariationer som fx uregelmæssigheder omkring knaster, hvor partiel afskalning, opkog og rynkedannelse kan forekomme. Specielt ved lyse farver kan der ske farvegennemslag fra knaster og fingersamlinger. Knaster kan være proppede eller udfyldt med egnet materiale, men synligheden kan ikke undgås. Lignende kulørvariationer kan forekomme i form af gulskjoldede lameller/flader.

En anden uregelmæssighed i overfladebehandlingen kan forekomme som knopper (harpiks). Knopperne kan være tilfældigt fordelt på overfladen eller følge åretegningen i træet.

Harpiksen kan også trænge igennem malingsfilmen og danne små dråber på overfladen. Når dråberne har siddet så længe på overfladen, at de er krystalliseret, kan de ved afbørstning eller let afskrabning fjernes, uden forringelse af overfladebehandlingen.

Træemner med højt harpiksindhold forekommer. Harpiks kan i disse situationer give anledning til større udtræk.

Når knaster bortskæres i harpiksholdigt træ og træet fingersamles kan det ligeledes give anledning til harpiksudtræk.

Produktionen foregår industrielt med de fordele, dette giver med hensyn til ensartet høj kvalitet og behandling på alle flader.

Såfremt ikke andet er aftalt, må det påregnes, at fx glaslister er monteret ved brug af sømpistol med deraf gennembrydning af overfladebehandlingen.

Holdbarheden af overfladebehandling på bundglaslister af træ kan ikke forventes at svare til de øvrige overfladers holdbarhed.

Ved sydvendte facader med særlig kraftigt sollys og havluft, eller hvor der er meget høj fugtpåvirkning fra rumsiden, bør vedligeholdelsesintervallet tilpasses forholdene.

For vedligeholdelse henvises i øvrigt til "Malerfagligt Behandlings-Katalog" (MBK) eller malervareproducenterne.

www.vinduesindustrien.dk

